

Opinie o działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Systematycznie, co miesiąc sprawdzamy, jak Polacy postrzegają działalność Sejmu, Senatu i prezydenta, a w ostatnich miesiącach również Trybunału Konstytucyjnego. W lipcu poprawiły się oceny obu izb parlamentu, a także ubyło niezadowolonych z obecnej prezydentury, z kolei opinie o funkcjonowaniu TK są najgorsze z dotychczas zarejestrowanych¹.

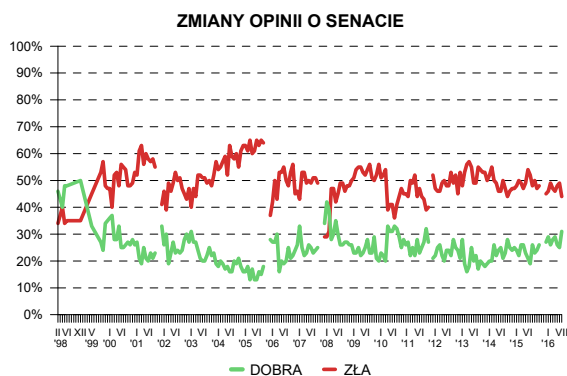
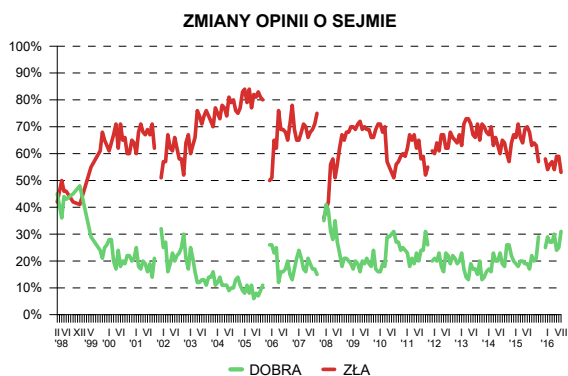
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Lipcowe notowania obu izb parlamentu są nie tylko lepsze od ubiegłomiesięcznych, lecz także najlepsze w trwających kadencjach. Pozytywnie o działalności Sejmu wypowiada się niemal co trzeci badany (31%, o 6 punktów procentowych więcej niż w czerwcu) i tyle samo (31%, wzrost o 6 punktów) dobrze ocenia pracę senatorów. Z kolei niezadowoleni z funkcjonowania izby niższej stanowią obecnie ponad połowę Polaków (53%, spadek o 6 punktów), a izby wyższej – ponad dwie piąte (44%, spadek o 5 punktów).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany VI – VII '16	
		2015						2016							
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI		VII
		w procentach													
Sejm	dobra	17	22	20	21	29	25	29	27	27	30	24	25	31	+6
	zła	68	63	64	63	57	58	54	56	57	54	59	59	53	-6
	Trudno powiedzieć	15	15	16	16	14	17	17	17	16	16	17	16	16	0
Senat	dobra	19	26	23	24	26	27	29	26	28	29	26	25	31	+6
	zła	52	48	50	47	48	45	46	49	47	46	48	49	44	-5
	Trudno powiedzieć	29	26	27	29	26	28	25	25	25	25	26	26	25	-1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (314) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 30 czerwca – 7 lipca 2016 roku na liczącej 983 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pod względem pozytywnych ocen działalności Sejmu wyróżniają się mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie zasadnicze zawodowe, badani z gospodarstw domowych o dochodach wynoszących od 650 zł do 999 zł na osobę, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, deklarujący prawicowe poglądy polityczne, a także ankietowani, którzy w ewentualnych wyborach parlamentarnych zagłosowaliby obecnie na PiS. Natomiast głosy krytyki pojawiają się najczęściej wśród mieszkańców małych (poniżej 20 tys. ludności) i największych (500 tys. i więcej) miast, najlepiej wykształconych, uzyskujących najwyższe dochody *per capita*, niezadowolonych z własnej sytuacji materialnej, niebiorących udziału w praktykach religijnych lub uczestniczących w nich najwyżej kilka razy w roku, identyfikujących się z lewicą lub centrum, a ponadto również wśród zwolenników Nowoczesnej i PO.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	69	18	13
Kukiz'15	30	61	9
PO	18	77	5
Nowoczesna	5	90	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	27	51	22
Niezamierzający głosować	17	63	20

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

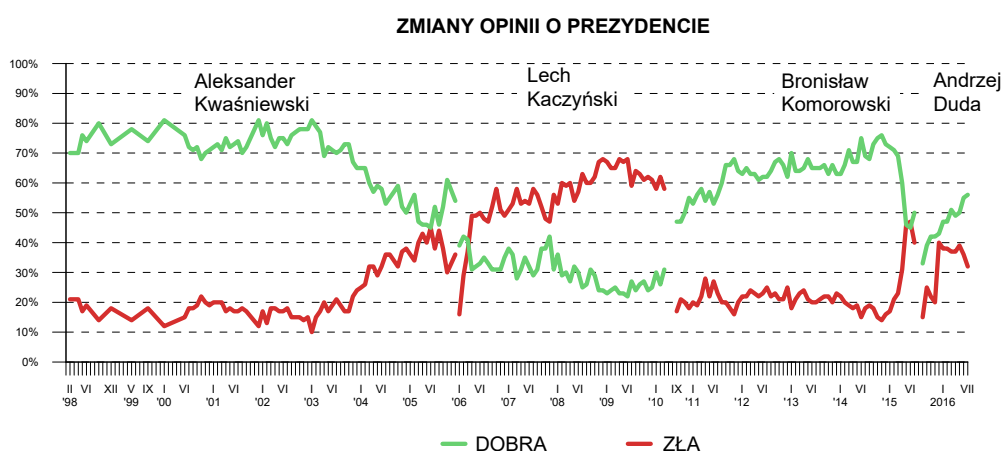
W lipcu notowania głowy państwa są najlepsze z zarejestrowanych w tej kadencji. Wprawdzie odsetek Polaków zadowolonych z prezydentury Andrzeja Dudy (56%)

nie zwiększył się od czerwca w istotnym stopniu, to jednak po raz kolejny ubyło osób oceniających ją negatywnie (o 4 punkty procentowe, do 32%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany VI – VII '16
	2015						2016							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
Dobra	50	33	39	42	42	43	47	47	51	49	50	55	56	+1
Zła	40	15	25	22	20	40	38	38	37	37	39	36	32	-4
Trudno powiedzieć	10	52	36	36	38	17	15	15	12	14	11	9	12	+3

Do lipca 2015 roku oceny dotyczyły prezydenta Bronisława Komorowskiego

Prezydenturę Andrzeja Dudy częściej niż inni chwala najmłodszy ankietowani, mieszkańcy wsi, badani mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, uzyskujący dochody *per capita* poniżej 1400 złotych, a także praktykujący religijnie przynajmniej raz w tygodniu i deklarujący prawicową orientację polityczną. Z kolei do niezadowolonych z działalności głowy państwa relatywnie często zaliczają się mieszkańcy największych aglomeracji i małych miast, najlepiej wykształceni, respondenci z gospodarstw domowych o odchochach wyższych niż 1399 zł na osobę, niebiorący udziału w praktykach religijnych lub uczestniczący w nich rzadko (kilka razy do roku), deklarujący lewicowe lub centrowe poglądy polityczne. Pozytywne opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy przeważają wśród zwolenników PiS i ruchu Pawła Kukiza, natomiast negatywne – w elektoracie PO i Nowoczesnej. Warto jednak zaznaczyć, że o ile sympatyków PiS i Nowoczesnej cechuje względnie homogeniczne nastawienie do tej prezydentury, o tyle jej oceny w dwóch pozostałych elektoratach są bardziej zróżnicowane.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	94	1	4
Kukiz'15	66	25	9
PO	32	65	3
Nowoczesna	15	79	6
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	57	26	18
Niezamierzający głosować	41	37	22

Nastawienie do obecnej prezydentury pokrywa się w znacznym stopniu z preferencjami z drugiej tury wyborów prezydenckich: z uznaniem wypowiada się o niej ogromna większość głosujących wówczas na Andrzeja Dudę, natomiast na ogół negatywnie oceniają ją wyborcy Bronisława Komorowskiego. W tym drugim elektoracie pozytywnie do działalności głowy państwa odnosi się blisko jedna piąta.

Tabela 5

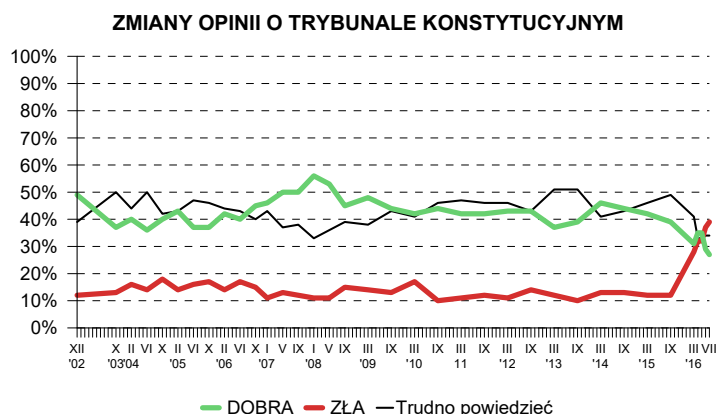
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	85	10	5
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	18	71	10
Niegłosujący	45	35	20

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTITUCYJNEGO

Przedłużanie się sporu politycznego, który toczy się wokół Trybunału Konstytucyjnego, w istotnym stopniu szkodzi wizerunkowi tej instytucji. Obecnie jego działalność pozytywnie ocenia ponad jedna czwarta Polaków (27%, od czerwca spadek o 2 punkty procentowe), a negatywnie – dwie piąte (39%, wzrost o 2 punkty). Wprawdzie lipcowe notowania TK tylko nieznacznie różnią się od tych z ubiegłego miesiąca, to jednak minimalny wzrost niezadowolenia z funkcjonowania tej instytucji i ubytek oceniających je pozytywnie, sprawia, że są one najgorsze spośród dotychczas zarejestrowanych (czyli od 2002 roku). Trzeba też zaznaczyć, że już drugi miesiąc z rzędu niezadowoleni z pracy tej instytucji górują liczebnie nad wypowiadającymi się o niej z uznaniem.

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany VI – VII '16
		III '12	IX '12	III '13	IX '13	III '14	IX '14	III '15	IX '15	III '16	IV '16	V '16	VI '16	VII '16		
		w procentach														
dobra		43	43	37	39	46	44	42	39	31	35	35	29	27	-2	
zła		11	14	12	10	13	13	12	12	28	32	32	37	39	+2	
Trudno powiedzieć		46	43	51	51	41	43	46	49	41	33	33	34	34	0	

Negatywne opinie o Trybunale Konstytucyjnym przeważają w większości analizowanych grup społeczno-demograficznych. Relatywnie często deklarują je badani mający od 25 do 34 lat, uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, a także najbardziej zaangażowani w praktyki religijne, identyfikujący się z prawicą oraz potencjalni wyborcy ruchu Kukiz'15 i PiS. Natomiast z aprobatą o działalności TK częściej niż inni wypowiadają się najmłodszy respondenci, osoby nieuczestniczące w praktykach religijnych, deklarujące lewicowe lub centrowe poglądy polityczne, jak również zwolennicy Nowoczesnej i PO, przy czym elektorat tej drugiej partii jest w tej kwestii wyraźnie podzielony.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	49	28	23
PO	40	38	23
PiS	24	50	27
Kukiz'15	17	62	21
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	25	36	39
Niezamierzający głosować	18	36	47

Wprawdzie Polacy nadal wypowiadają się na ogół z dezaprobatą o pracy parlamentarzystów, to jednak w ciągu ostatniego miesiąca nastąpiła pewna poprawa ocen działalności obu izb, które są obecnie najlepsze w trakcie trwających kadencji. Również rekordowo dobre są opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy, w przypadku której na uwagę zasługuje zwłaszcza „topnienie” odsetka z niej niezadowolonych, obserwowane w ostatnich dwóch miesiącach. Trzeba jednak zaznaczyć, że nadal stanowią oni relatywnie liczną grupę – jedną trzecią obywateli.

Tylko minimalnie gorsze niż w czerwcu, choć – ogólnie rzecz biorąc – rekordowo złe, są oceny funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. Wskutek konfrontacji z partią rządzącą praca tej instytucji nie tylko ulega w pewnym stopniu paraliżowi, ale także, jak się wydaje, upolitycznieniu, przez co Trybunał traci w oczach części opinii publicznej wizerunek bezstronnego arbitra. W konsekwencji już drugi miesiąc z rzędu jego funkcjonowanie częściej spotyka się z krytyką Polaków niż z uznaniem.

Opracował

Michał FELIKSIAK